

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

judcători

Ursache Petru

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru

Diaconu Iurie

judcând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de avocatul Patrachi Mircea în numele inculpatului Crapovnițchi Stanislav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Crapovnițchi Stanislav Ilie, născut la
XXXXXX, originar și domiciliat în
XXXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 04.06.2015 – 27.05.2016;*
2. *Instanța de apel: 18.10.2016 – 10.11.2016;*
3. *Instanța de recurs: 26.01.2017 – 16.05.2017.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 septembrie 2016, Crapovnițchi Stanislav Ilie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare.

În conformitate cu art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, dacă nu v-a săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea ce i s-a acordat.

S-a dispus încasarea din contul lui Crapovnițchi Stanislav în beneficiul cet. Sândachi Tatiana prejudiciul material în sumă de 8119 lei 35 bani și prejudiciul moral în sumă de 17000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, la 11 aprilie 2015, aproximativ la orele 20:55, Crapovnițchi Stanislav, aflându-se la domiciliu XXXXXX, în timp ce s-a iscat un conflict cu Barbă Ilie și cet. Sândachi Tatiana, având scopul vătămării grave a integrității corporale, i-a aplicat două lovituri

penetrante cu cuțitul cet. Sândachi Tatiana în regiunea abdomenului și în regiunea precordială, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 891/D din 22 aprilie 2015, vătămare corporală gravă, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Acțiunile inculpatului Crapovnițchi Stanislav Ilie au fost încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal cu semnele calificative: *Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de avocatul Pavliuc Ghenadie în numele părții vătămate Sândachi Tatiana, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare mai aspră, iar în ceea ce privește latura civilă de încasat de la Crapovnițchi Stanislav în folosul părții vătămate Sândachi Tatiana, a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei.

În motivarea apelului a invocat următoarele argumente:

- pedeapsa stabilită inculpatului este una prea blândă și nu va asigura atingerea scopului pedepsei și corectarea inculpatului, precum și nu va fi asigurată restabilirea echității sociale;

- prima instanță nu a ținut cont că infracțiunea comisă de către Crapovnițchi Stanislav se clasifică ca fiind gravă, în cadrul urmăririi penale nu a recunoscut vina, prin orice metode încerca să ducă organul de urmărire penală în eroare, astfel intenționa să se eschiveze de la răspunderea penală, a avut un comportament agresiv, s-a adresat cu cuvinte de amenințare față de partea vătămată Sândachi Tatiana la momentul săvârșirii infracțiunii, cât și indiferența lui Crapovnițchi Stanislav de faptele sale, care le-a săvârșit împotriva părții vătămate Sândachi Tatiana;

- refuzul lui Crapovnițchi Stanislav de a recunoaște vina în cadrul urmăririi penale atestă faptul că nu conștientizează pericolul social al faptelor comise, nu conștientizează propria responsabilitate referitor la săvârșirea infracțiunii și pagubele cauzate prin aceasta;

- inculpatul Crapovnițchi Stanislav nu a încercat pe parcursul examinării cauzei să se intereseze care este prejudiciul cauzat sănătății părții vătămate, nu și-a cerut scuze de la aceasta pentru fapta săvârșită și nici nu a contribuit material la restabilirea sănătății cet. Sândachi Tatiana;

- instanța de judecată nu a ținut cont de circumstanța agravantă - faptul săvârșirii infracțiunii în stare de ebrietate și prin acte de cruzime, precum nu s-a expus asupra acestor argumente nici în sensul admiterii și nici în sensul respingerii, la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului Crapovnițchi Stanislav;

- de asemenea, a considerat neîntemeiată concluzia instanței și în partea ce ține de latura civilă, menționând că, prin acțiunile ilegale ale inculpatului i-a fost cauzat părții vătămate Sândachi Tatiana un prejudiciu moral enorm, exprimat prin suferințe fizice și psihice, a pierdut sănătatea și încrederea într-un viitor frumos, trăiește cu trecutul, amintindu-și cu durere în suflet cum arăta până

la cele întâmplate. Sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții și neputință, aflându-se într-o stare permanentă de frică, disconfort și retrăire, nu poate savura modul obișnuit de trai, simțindu-se totodată și incapabilă de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de lege. În opinia apărării, instanța de fond nu a ținut cont de aceste circumstanțe, adoptând o hotărâre inechitabilă și în latura civilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 a fost admis apelul declarat de avocatul Pavliuc Ghenadie, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, în partea stabilirii pedepsei, prin care Crapovnițchi Stanislav recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal a fost condamnat la 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Crapovnițchi Stanislav Ilie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(1) Cod penal.

Verificând legalitatea pedepsei stabilite, instanța de apel a constatat că prima instanță corect i-a aplicat lui Crapovnițchi Stanislav o pedeapsă în limita sancțiunii prevăzute de legea penală pentru comiterea infracțiunii imputate, însă a considerat greșită concluzia primei instanțe, precum că corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, or, modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului, nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă și urmările grave produse.

Astfel, reieșind din circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea încriminată inculpatului, instanța de apel a conchis asupra incorectitudinii aplicării pedepsei non privative de libertate în privința lui Crapovnițchi Stanislav, având în vedere că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, cu atât mai mult că după săvârșirea infracțiunii inculpatul a părăsit locul comiterii infracțiunii, iar în cadrul urmăririi penale nu a recunoscut vina în cele înscrinate - circumstanțe care nu puteau fi neglijate de instanța de fond la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.

De asemenea, inculpatul Crapovnițchi Stanislav nu s-a interesat pe parcursul examinării cauzei, care este prejudiciul cauzat sănătății părții vătămate, nu și-a cerut scuze de la aceasta pentru fapta săvârșită, precum nici nu a contribuit material la restabilirea sănătății cet. Sândachi Tatiana, astfel, ultimul nu a dat dovadă de căință activă în comiterea faptei imputate.

În consecință, instanța de apel a menționat că, la caz, nu se constată vre-un temei pentru aplicarea unei pedepse cu suspendarea executării acesteia în

privința lui Crapovnițchi Stanislav, iar pedeapsa sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, va răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal.

Referitor la alegațiile părții apărării privind incorectitudinea soluționării acțiunii civile, instanța de apel a considerat că, concluzia primei instanțe privind admiterea parțială a solicitării înaintată de partea vătămată este corectă, deoarece s-a dispus încasarea prejudiciului moral cauzat în raport cu suferințele fizice produse de inculpat în sumă de 17000 lei, fiind apreciată ca o compensație echitabilă. Totodată, instanța de apel a menționat că, încasarea unei compensații mai mari, nu ar fi în raport real cu suferințele cauzate.

6. Decizia instanței de apel pronunțată integral la data de 08 decembrie 2016, este atacată cu recurs ordinar de avocatul Patrachi Mircea în numele inculpatului Crapovnițchi Stanislav, la 28 decembrie 2016, invocând temeiul de drept prescris în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea solicitării sale indică următoarele argumente:

– instanța de apel a ignorat în totalitate argumentele apărării ce țin de circumstanțele săvârșirii infracțiunii și nici nu a menționat în decizie care au fost argumentele apărării pentru respingerea apelului, prin ce a individualizat greșit pedeapsa, menționând că, Crapovnițchi Stanislav a încercat să-l apere pe fratele său, iar în urma acțiunilor sale i-a cauzat un prejudiciu sănătății cet. Sândachi Tatiana;

– atrage atenția la faptul că, prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 17 noiembrie 2016, Barbă Ilie (concubinul părții vătămate) a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal (ilegal s-a aflat în ograda lui Crapovnițchi Stanislav), însă a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal. Astfel că, Crapovnițchi Stanislav a săvârșit infracțiunea imputată anume ca urmare a unor împrejurări extreme, încercând să-și apere fratele, precum și inviolabilitatea domiciliului său;

– instanța de apel greșit a conchis că inculpatul a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, or, acesta a fost reținut anume la domiciliul său unde a și fost săvârșită infracțiunea;

– menționează că, în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, inculpatul și-a recunoscut vinovăția, a manifestat căință activă, și-a cerut scuze de la partea vătămată și s-a interesat care este prejudiciul cauzat părții vătămate, or, prejudiciul cauzat sănătății părții vătămate a fost cunoscut din momentul începerii examinării cauzei în instanța de fond, acesta fiind expus în acțiunea civilă, s-a declarat dispus să repare prejudiciul cauzat părții vătămate în mărimea stabilită de instanță;

– partea vătămată Sândachi Tatiana, la 09 decembrie 2016 a primit suma de 25119, 35 lei în vederea reparării prejudiciului material și moral, ce reprezintă valoarea integrală a prejudiciului material și moral stabilit de către instanța de fond și apel;

– în opinia apărării este profund inechitabil ca în circumstanțele expuse supra inculpatul să fie condamnat fără suspendarea condiționată a executării pedepsei, suplimentar menționând că, inculpatul este pensionar, anterior nu a fost judecat, pentru prima dată săvârșește o infracțiune, locuiește cu fratele său;

– consideră că, pedeapsa stabilită de prima instanță este una legală și întemeiată, echitabilă și va atinge scopul restabilirea echității sociale, corectării și reeducării vinovatului.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează parțial hotărârea atacată, menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Avocatul recurent invocă temei de recurs pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În acest sens Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76 – 77 Cod penal, precum și, efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal.

Colegiul lărgit mai menționează, că potrivit practicii judiciare constante, după efectuarea procedurii de individualizare și stabilire a duratei și cuantumului pedepsei, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează să fie executată real sau reieșind din datele cu privire la personalitatea acestuia, poate fi făcută concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei stabilite vinovatului pe un termen de probă.

Din materialele cauzei, instanța de recurs constată, că inculpatul Crapovnițchi Stanislav Ilie a fost recunoscut vinovat, de prima instanță, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă, în conformitate cu art.90 Cod penal.

Ulterior, judecând apelul avocatului Pavliuc Ghenadie declarat în numele părții vătămate Săndachi Tatiana, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și a conchis că prima instanță corect i-a aplicat lui Crapovnițchi Stanislav o pedeapsă în limita sancțiunii prevăzute de legea penală pentru comiterea infracțiunii imputate, însă a considerat greșită concluzia privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece nu s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, indicând că, *„inculpatul a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, cu atât mai mult că după săvârșirea infracțiunii inculpatul a părăsit locul comiterii infracțiunii, iar în cadrul urmăririi penale nu a recunoscut vina în cele înscrinate - circumstanțe care nu puteau fi neglijate de instanța de fond la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.*

De asemenea, inculpatul Crapovnițchi Stanislav nu s-a interesat pe parcursul examinării cauzei, care este prejudiciul cauzat sănătății părții vătămate, nu și-a cerut scuze de la aceasta pentru fapta săvârșită, precum nici nu a contribuit material la restabilirea sănătății cet. Săndachi Tatiana, astfel, ultimul nu a dat dovadă de căință activă în comiterea faptei imputate.”

Analizând materialele cauzei, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel a indicat doar circumstanțele, care sunt în defavoarea inculpatului, fiind omise cele prezente în speța dată, precum: recunoașterea vinovăției, intenția de a repara prejudiciul, că acesta pentru prima dată a săvârșit o infracțiune, circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea conform art. 76, 77 Cod penal nu au fost stabilite. Acestea, fiind indicate de către prima instanță în hotărârea sa la stabilirea pedepsei inculpatului, astfel, ajungând la concluzia că inculpatului i se poate acorda șansa corectării fără izolarea de societate, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei în limita unui termen de probă, potrivit prevederilor art.90 Cod penal.

Colegiul penal subliniază că, potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate, dacă în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Colegiul menționează faptul că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu poate fi dispusă în cazul săvârșirii infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei (alin. (4) al art. 90 Cod penal).

Totodată, se relevă că, stabilirea unei pedepse prea aspre generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de încredere în lege, fapt care duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În speța dată, Colegiul conchide că prima instanță corect i-a stabilit inculpatului Crapovnițchi Stanislav pedeapsa în limitele prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, care prevede închisoarea de la 5 la 10 ani, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, luând în considerație că, infracțiunea săvârșită de către inculpat, potrivit art. 16 Cod penal, se califică ca infracțiune gravă, pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv, de persoana vinovatului, care anterior nu a fost condamnat, recunoașterea vinovăției, căința sinceră de cele comise, și-a cerut scuze de la partea vătămată (f. d. 55; 69; 94, vol. II).

Mai mult ca atît, Colegiul reține și faptul, că la data de 09 decembrie 2016, după pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel – 08 decembrie 2016, inculpatul a recuperat părții vătămate Săndachi Tatiana prejudiciul material și moral în sumă totală de 25 119 lei 35 bani, confirmat prin declarația autenticată notarial (f.d.118, vol. II).

Astfel, Colegiul subliniază, că sunt întemeiate argumentele recurentului cu privire la soluția incorectă a instanței de apel la stabilirea pedepsei inculpatului sub formă de închisoare cu executarea efectivă a acesteia, care este prea aspră în raport cu circumstanțele stabilite în cauză, de aceea constituie o eroare de drept prescrisă de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, fiindcă instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa.

Colegiul lărgit, având în vedere că, instanța de apel greșit a admis apelul declarat de avocatul Pavliuc Ghenadie în numele părții vătămate Sândachi Tatiana și a pronunțat o nouă hotărâre, stabilindu-i inculpatului Crapovnițchi Stanislav o pedeapsă cu închisoarea, excluzând aplicarea în privința acestuia suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, Colegiul penal lărgit conchide că, decizia instanței de apel urmează a fi casată total, cu menținerea sentinței instanței de fond.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Patrachi Mircea în numele inculpatului Crapovnițchi Stanislav, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, cu menținerea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 septembrie 2016, prin care **Crapovnițchi Stanislav Ilie** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 90 Cod penal pedeapsa stabilită lui Crapovnițchi Stanislav a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea ce i s-a acordat.

Crapovnițchi Stanislav Ilie, urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **15 iunie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Moraru Petru

Judecător

Diaconu Iurie